

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

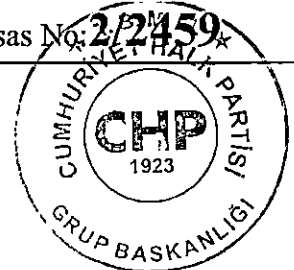
Tarih : 27.09.2024
Sayı : 582

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Umumi Hayata Müessir Afetler Dolasıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi” ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa SARIGÜL
Erzincan Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 1-10-2024	Esas No: 2/2459

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIĞI

30 Eylül 2024

Numara.

GENEL EVRAK

30 Eylül 2024

No: 15022/16

GENEL GEREKÇE

Erzincan'ın İliç İlçesindeki altın madeninde 13 Şubat 2024 tarihinde yaşanan faciada 9 işçimiz toprak altında kalmıştır.

Arama çalışmaları sonucu 5 Nisan 2024 tarihinde Uğur Yıldız'ın, 19 Nisan 2024 tarihinde Adnan Keklik'in, 3 Mayıs 2024 tarihinde Ramazan Çimen ve Kenan Öz'ün, 10 Haziran 2024 tarihinde Mehmet Kazar, Fahrettin Keklik, Abdurrahman Şahin, Şaban Yılmaz ve Hüseyin Kara'nın cansız bedenlerine ulaşılmıştır.

Bu faciada hayatını kaybeden madencilerimizin şehit olduğuna inanmaktayız.

Ermenek'te 19 Kasım 2014 tarihinde yapılan cenaze merasimine katılan Diyanet İşleri Başkanı "bu kardeşlerimizin yeryüzünün metrelerce altında çocuklarına eşlerine ailelerine helal lokma temin etmek için emekleriyle ekmek kazanmak için bulunuyorlardı. Bu vesileyle şehittir." demiştir.

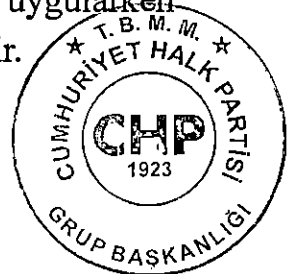
Naaşları bulunan son beş işçimizin 10 Haziran 2024 tarihinde yapılan cenaze törenine katılan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, yaptığı konuşmada "son beş şehidimize ulaştık," demiştir.

2014 yılında Soma'da meydana gelen ve 301 maden işçisinin hayatını kaybettiği facianın ardından maden şehitlerinin yakınlarına da bazı haklar tanınmıştır.

Maden şehitlerinin yakınlarının kamuda istihdamını sağlayan haklarda süre tarih sınırlaması getirilmiş, 10 Haziran 2003 öncesi ve 13 Mayıs 2014 tarihinden sonra şehit olan madencilerin yakınları bu haklardan yararlanamamıştır.

14 Ekim 2022 tarihinde Bartın'ın Amasra ilçesinde meydana gelen ve 42 madencinin şehit olduğu kazanın ardından ilgili düzenleme TBMM'de kabul edilerek, maden şehit ailelerine tanınan haklardaki tarih sınırlaması kaldırılmıştır. Kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda hayatını kaybedenlere verilen hakların, Anayasa ile güvence altına alınan eşitlik ve adalet ilkeleri uyarınca İliç altın maden faciasında hayatını kaybedenlere de verilmesi gerekmektedir.

Eşitlik ilkesi; tüm insanların özgür ve eşit olarak doğduğu gerçeği ile tüm bireylerin haklara sahip olduğunu, aynı düzeyde saygıyı hak ettiğini kabul etmektedir. Toplumda yaşayan herkesin eşit muamele görme hakkı vardır. Bu hak aynı zamanda kanunların, politikaların ve uygulamaların ayrımcı olmaması gerektiğini ve kamu yetkililerinin kanunları koyarken ve politikalarını uygularken ayrımcı ve keyfi davranmama yükümlülüğü altında olduklarını belirtir.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı, aynı ve benzer durumdaki kişiler için aynı muamelede bulunmayı gerektirir.

Bu teklifin gerekçesi kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda hayatını kaybedenlere tanınan hakların 15/6/1985 tarihli 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 2. Maddesinde tanımlanan madenlerin yeraltı ve yerüstü işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda hayatını kaybedenlere de verilmesini sağlamaktır.

Aksine bir durumun makul ve nesnel bir gerekçesi yoktur.

Bu Kanun Teklifi ile 15/6/1985 tarihli 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 2. Maddesinde tanımlanan madenlerin yeraltı ve yerüstü işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda hayatını kaybeden madencilerin;

- SGK'ya olan her türlü borçlarının silinerek borcundan dolayı aylık bağlanamayan madenci yakınlarına aylık bağlanması,
- Dul ve yetimlerine ölüm aylığı bağlanması için gerekli olan şartların kaldırılması,
- Anne-babalarına aylık bağlanması için gereken muhtaçlık şartının kaldırılması,
- Madencilerin yakınlarından birinin (eş ve çocuklardan birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerden birisi) kamuda istihdam edilmesi,
- Madencilerin yasal mirasçılara bedelsiz konut tahsis edilmesi, öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 23 maddesinin kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda hayatını kaybedenlere tanıdığı hakların yeraltı ve yerüstü ve maden türü ayırımı yapmadan bütün maden işletmelerinde çalışırken hayatını kaybedenlere verilmesini sağlamaktır.

MADDE 2- İliç'te yaşanan maden faciasında hayatını kaybeden madencilerin yasal mirasçılara konut tahsis edilmesi amacıyla gerçek ve tüzel kişiler tarafından bedelleri karşılanarak konut yaptırılması ve bu konutların madencilerin mirasçıları adına kura ile bedelsiz olarak verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU
İLE UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLASIYLA ALINACAK
TEDBİRLERLE YAPILACAK YARDIMLARA DAİR KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 23-

15/6/1985 tarihli 3213 sayılı Maden Kanununun 2’inci maddesinde tanımı yapılan madenlerin yeraltı ve yerüstü işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının; genel sağlık sigortası primi dâhil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borçları terkin edilir ve ölüm tarihinde sigortalıya ilişkin şartlar aranmaksızın hak sahiplerine aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklara ilişkin primlerin eksik olan kısmı Hazine ve Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.

Gelir ve aylıkların hesaplanması ile hak sahiplerine paylaştırılmasında sigortalının ölüm tarihinde yürürlükte olan Kanun hükümleri esas alınır.

Birinci fıkra kapsamında ölen sigortalının anne ve babasına gelir ve aylık bağlanmasında, 34’üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaksızın gelir ve aylık bağlanır.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce 3213 sayılı Kanunun 2’inci maddesinde tanımı yapılan madenlerin yeraltı ve yerüstü işlerinde meydana gelen iş kazası sonucu vefat eden sigortalıların hak sahiplerinin bu madde kapsamında yazılı istekte bulunması halinde gelir ve aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından başlatılır ve bağlanan gelir ve aylıklar için geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.

Birinci fıkrada belirtilen nedenlerden dolayı ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi, ilgili mevzuatta aranan şartlara tabi olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi kadrolarında istihdam edilir. İstihdam edilecek kişilerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca atama teklifi yapılır ve işçi kadrosu bulunmaması halinde atama teklifi yapılması ile birlikte ilgili kurum ve kuruluşta sürekli işçi kadrosu ihdas edilmiş ve bu kadroların boşalması halinde iptal edilmiş

sayılır. Bu fıkraya göre istihdam hakkından yararlanacak kişilerin tespiti, bu kişilerde aranacak şartlar ve istihdama ilişkin diğer hususlar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca müştereken tespit edilir.”

MADDE 2- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28- Diğer kanunlardaki sınırlamalara tabi olmaksızın, 13 Şubat 2024 tarihinde Erzincan İli İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen facia sonucunda toprak kalarak hayatını kaybeden kişilerin mirasçılarına devredilmek üzere; gerçek ve/veya tüzel kişiler tarafından bedelsiz olarak yapılacak konutlar için ihtiyaç duyulan taşınmazlar Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca maliklerinden bağış, satın alma, kamulaştırma, devir ve temlik veya tahsis yolu ile edinilebilir. Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile bu Kanunun ek 10 uncu maddesi kapsamında olanlar dâhil orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlarda bulunan taşınmazlardan aynı amaçla ihtiyaç duyulanlar ise Hazine ve Maliye Bakanlığınca adı geçen Başkanlığa tahsis edilir. Bu taşınmazlardan özelleştirme kapsamında olanlar için ayrıca Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı aranmaz.

Birinci fıkraya göre edinilen taşınmazların üzerine yapılan konutlar, AFAD Başkanlığı tarafından maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçıları adına kura ile bedelsiz olarak tapuda devir ve tescil olunur. Bu konutlardan arta kalanlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca genel hükümlere göre değerlendirilir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

